

Положението в Ирак

Резолюция на Европейския парламент от 27 февруари 2014 г. относно положението в Ирак (2014/2565(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид своите предходни резолюции относно Ирак, и по-специално тази от 10 октомври 2013 г. относно неотдавнашните прояви на насилие в Ирак¹,
  - като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Ирак, от друга страна, както и резолюцията си от 17 януари 2013 г. относно Споразумението за партньорство и сътрудничество между ЕС и Ирак²,
  - като взе предвид съвместния стратегически документ на ЕС за Ирак (2011—2013 г.) на Европейската комисия,
  - като взе предвид заключенията на Съвета по външни работи относно Ирак, и по-специално тези от 10 февруари 2014 г.,
  - като взе предвид изявленията на заместник-председателя на Комисията и върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност Катрин Аштън относно Ирак, по-конкретно изявленията от 5 февруари 2014 г., 16 януари 2014 г., от 18 декември 2013 г. и 5 септември 2013 г.,
  - като взе предвид изявлението на говорителя на заместник-председателя на Комисията и върховен представител от 28 декември 2013 г. относно убийствата на жители на лагера Хурия,
  - като взе предвид изявлението от 10 януари 2014 г. относно Ирак на председателя на Съвета за сигурност на Обединените нации,
  - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,
  - като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г., по който Ирак е страна,
  - като взе предвид член 110, параграфи 2 и 4 от своя правилник,
- A. като има предвид, че Ирак продължава да е изправен пред сериозни политически, свързани със сигурността и социално-икономически предизвикателства, като политическата сцена в страната е изключително фрагментирана, белязана от насилие и политика на верска основа, което е в много сериозен ущърб на основателния стремеж на иракския народ към мир, благоденствие и действителен

---

¹ Приети текстове, P7_TA(2013)0424.

² Приети текстове, P7_TA(2013)0022.

преход към демокрация; като има предвид, че Ирак е изправен пред най-тежката вълна на насилие от 2008 г. насам;

- Б. като има предвид, че въпреки че Ирак успя да възстанови производството си на нефт почти до пълен капацитет, нараства социалното неравенство, тъй като иракската държава има трудности при предоставянето на основни услуги, като например редовно електроснабдяване през лятото, чиста вода и обществено здравеопазване;
- В. като има предвид, че съгласно данните, оповестени на 1 февруари 2014 г. от Мисията на Организацията на обединените нации за подпомагане за Ирак (UNAMI), през януари 2014 г. са убити общо 733 иракчани, а други 1229 са ранени при терористични актове и насилие; като има предвид, че данните за януари 2014 г. не включват жертвите в резултат на продължаващите боеве в провинция Анбар поради проблеми с проверката и с доказването на статуса на загиналите или ранените лица;
- Г. като има предвид, че текущата гражданска война в Сирия влоши положението в Ирак; като има предвид, че тя се пренася в Ирак, като бойци, по-специално от организацията „Ислямска държава в Ирак и Леванта“ (ISIL), разширяват своите действия на територията на Ирак;
- Д. като има предвид, че на 10 януари 2014 г. Съветът за сигурност на ООН осъди нападенията на ISIL над населението на Ирак в опит за дестабилизиране на страната и региона;
- Е. като има предвид, че министър-председателят Нури ал Малики не намери решение на тревогите на сунитското малцинство; като има предвид, че политиката на отстраняване на партията „Баат“ от властта съгласно Закона за справедливостта и отговорността доведе до освобождаването предимно на длъжностни лица от сунитски произход, което засили впечатлението за провеждане на програма по религиозен признак от страна на правителството; като има предвид, че разрушаването от правителството на 30 декември 2013 г. на съществувалия една година сунитски протестен лагер в Рамади допринесе за насилствените сблъсъци в провинция Анбар; като има предвид, че в резултат на това от декември 2013 г. във Фалужда и други градове в провинцията Анбар се водят боеве между правителствените сили и бойци на ISIL;
- Ж. като има предвид, че на 13 февруари 2014 г. над 63 000 семейства (наброяващи общо над 370 000 души по изчисления на ООН), засегнати от боевете в провинция Анбар, бяха регистрирани като вътрешно разселени; като има предвид, че много от тях са избягали в други части на страната, включително в провинциите Кербала, Багдад и Ербил, докато други са потърсили безопасност в отдалечените общности в провинция Анбар или не са били в състояние да избягат от полесраженията; като има предвид, че тяхното състояние остава несигурно поради намаляването на хранителните запаси и запасите на питейна вода, незадоволителните хигиенни условия и ограничения достъп до здравни грижи;
- З. като има предвид, че смъртоносните бомбени нападения в Ирак продължават неудържимо, като например нападението над Министерството на външните работи на Ирак от 5 февруари 2014 г., и са насочени главно срещу шиитски квартали, а

същевременно няколко бунта в затвори увеличиха броя на бойците, попълващи редиците на екстремистките активистки групи;

- И. като има предвид, че на 25 декември 2013 г. поне 35 души бяха убити и десетки бяха ранени при бомбени нападения в християнски райони на Багдад; като има предвид, че се смята, че от 2003 г. насам най-малко половината от християните в Ирак са напуснали страната;
- Й. като има предвид, че на 5 февруари 2014 г. в Багдад беше нападнато Министерството на външните работи на Ирак, и като има предвид, че на 10 февруари 2014 г. в град Мосул в провинция Ниневия беше нападен кортежът на председателя на Съвета на представителите Усама ал Наджафи;
- К. като има предвид, че продължава разногласието между федералното правителство на Ирак и регионалното правителство на Кюрдистан за това как да поделят използването на изкопаемите ресурси на Ирак, с новия тръбопровод, който се очаква да пренася над 2 милиона барела петрол на месец от Кюрдистан към Турция, и централното държавно управление подготвя правни действия срещу провинцията;
- Л. като има предвид, че сериозните социални и икономически проблеми — ширещата се бедност, високото равнище на безработица, икономическата стагнация, влошаването на състоянието на околната среда и липсата на основни обществени услуги, продължават да засягат голяма част от населението;
- М. като има предвид, че насилието и саботажите възпрепятстваха усилията за възстановяването на икономиката, съсипана след десетилетия на конфликти и санкции; като има предвид, че Ирак е на трето място в света по залежи на суров нефт, но нападенията, корупцията и контрабандата отслабиха износа; като има предвид, че социалната структура на страната, включително степента на равнопоставеност на жените, е сериозно разклатена;
- Н. като има предвид, че свободата на печата и медиите неведнъж и все по-често е подложена на атаки от страна на правителството и екстремистки групировки; като има предвид, че журналисти и новинарски издания са били подложени на атаки или цензура, като „Репортери без граници“ съобщават за информационно затъмнение относно положението в провинцията Анбар; като има предвид, че Ирак е определен като „несвободен“ в доклада относно свободата по света на „Фрийдъм хаус“ от 2014 г.;
- О. като има предвид, че иракската конституция гарантира равенството на всички граждани пред закона, както и „административните, политическите, културните и образователните права на различните народности“;
- П. като има предвид, че Споразумението за партньорство и сътрудничество (СПС) между Европейския съюз и Ирак, и в частност неговата клауза за правата на човека, изтъква, че политическият диалог между ЕС и Ирак следва да се съсредоточи върху правата на човека и укрепването на демократичните институции;
- Р. като има предвид, че измененията в изборителния закон на Ирак бяха приети през ноември 2013 г., подготвяйки почвата за общите избори, насрочени за 30 април 2014 г.;

- С. като има предвид, че ЕС отново потвърди ангажимента си да съдейства на Ирак в прехода му към демокрация, като припомни, че единството и териториалната цялост на Ирак са елементи от особено значение за изграждането на сигурна и благоденстваща държава за всички нейни граждани и за установяването на стабилността в целия регион;
- Т. като има предвид, че Съветът за сътрудничество между ЕС и Република Ирак проведе първото си заседание в Брюксел на 20 януари 2014 г.; като има предвид, че Съветът за сътрудничество, който заседава в рамките на СПС между ЕС и Ирак, потвърди отново ангажимента на двете страни да продължават да укрепват взаимните отношения; като има предвид, че ЕС ще продължава да работи за напредъка в сътрудничеството във всички области от взаимен интерес, като предоставя целенасочена помощ в съвместно договорени области;
- У. като има предвид, че органите на властта в Ирак продължават да прилагат смъртното наказание; като има предвид, че през октомври 2013 г., в световния ден срещу смъртното наказание, ръководителите на мисии на ЕС в Багдад подписаха съвместно изявление, в което бе изразено дълбоко безпокойство по отношение на прилагането на смъртното наказание в Ирак и бе отправен призив към иракското правителство за налагането на мораториум;
- Ф. като има предвид, че е в ход голяма кампания за въоръжаване на Ирак, включваща широкомащабни продажби на военно оборудване;
1. Категорично осъжда неотдавнашните терористични действия и ескалиралото междуобщностно насилие, което крие опасност от повторно изпадане на страната в състояние на бунтове на религиозна основа и поражда страхове от по-широк верски конфликт в целия регион; изтъква, че макар проявите на насилие да са по верски признак, причините за тях са по-скоро политически, отколкото религиозни; поднася своите съболезнования на семействата и приятелите на загиналите и ранените;
  2. Решително осъжда нападенията на ISIL и подкрепя призива на Съвета за сигурност на ООН към народа на Ирак, включително иракските племена, местните лидери и иракските сили за сигурност в провинция Анбар, за сътрудничество в борбата срещу насилието и терора; подчертава, че ISIL подлежи на оръжейното ембарго и запора на активите, наложени с резолюции 1267 (1999) и 2083 (2012), и подчертава значението на бързото и ефективно прилагане на тези мерки;
  3. Изразява дълбока загриженост относно развоя на събитията в провинция Анбар и относно големия брой вътрешно разселени лица, които бягат от зоните на конфликт; призовава за предоставяне на достъп на хуманитарната помощ до Фалуджа; призовава правителството на Ирак да спазва задължението си да защитава мирното население във Фалуджа и навсякъде в страната; насърчава правителството на Ирак да продължава да работи с UNAMI и с агенциите за хуманитарна помощ, за да се гарантира предоставянето на хуманитарна помощ; приветства усилията на ООН за предоставяне на помощ на засегнатите от боевете в провинция Анбар въпреки предизвикателствата, причинени от условията на влошена сигурност и продължаващите операции в тази провинция;
  4. Призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и Комисията да подкрепят всички усилия на иракското правителство и UNAMI за защита на

мирното население в Фалуджа и на други места, така че да се осигури безопасното преминаване на гражданите, попаднали в капан в зоните на конфликт, и безопасното завръщане на вътрешно разселените лица, когато условията го позволят;

5. Призовава иракското правителство да предприеме мерки във връзка с отдавна съществуващите проблеми, които допринасят за нестабилността на страната, в това число основателните тревоги на сунитското малцинство, като постави началото на приобщаващ национален диалог относно реформата на Закона за справедливостта и отговорността, като се въздържа от подстрекателски изявления на верска основа и прилага мерки, насочени към национално помирение; отхвърля призивите за установяване на сунитска федерална област в Ирак като решение на настоящия конфликт, тъй като това вероятно ще доведе до още разделения на верска основа и насилие;
6. Отбелязва със загриженост разпространението на насилието от конфликта в Сирия; призовава иракското правителство да положи сериозни усилия да изолира Ирак от гражданската война в Сирия, като се въздържа от подкрепа за която и да било от замесените в конфликта страни и като възпрепятства преминаването от и към Сирия както на сунитски, така и на шиитски бойци;
7. Изразява дълбоката си загриженост, породена от продължаващите актове на насилие, насочени срещу цивилно население, уязвими групи и религиозни общности; призовава иракското правителство и всички политически лидери да предприемат необходимите мерки, за да гарантират сигурност и защита за всички хора в Ирак, и в частност за членовете на уязвимите групи като жени, журналисти, млади хора, активисти за основни права, профсъюзни дейци и религиозни общности, в това число християни; призовава иракското правителство да гарантира, че силите за сигурност спазват принципите на правовата държава и международните стандарти;
8. Подкрепя усилията на ЕС да подпомага Ирак за насърчаването на демокрацията, правата на човека, доброто управление и принципите на правовата държава, включително чрез доразвиване на опита и постиженията на мисията на EUJUST LEX-IRAQ, чийто мандат за съжаление приключи на 31 декември 2013 г., заедно с усилията на UNAMI и на специалния представител на генералния секретар на ООН за подпомагане на правителството на Ирак в укрепването на демократичните институции и процеси, насърчаването на принципите на правовата държава, улесняването на регионалния диалог, подобряването на предоставяните основни услуги и осигуряването на защита на правата на човека; приветства програмата за изграждане на капацитет, започната на 22 януари 2014 г., финансирана от ЕС и осъществявана от Службата на ООН за проектни услуги, за да помага на иракския върховен комисариат по правата на човека да изпълнява своя мандат за насърчаване и защита на правата на човека в Ирак;
9. Приветства приемането на 4 ноември 2013 г. на измененията в иракския избирателен закон, които проправят пътя за провеждането на общите избори, насрочени за 30 април 2014 г.; изтъква значението на тези избори за продължаването на демократичния преход в Ирак и призовава всички участници да гарантират, че изборите ще бъдат приобщаващи, прозрачни, надеждни и ще се

проведат навреме; призовава ЕСВД да подпомага иракското правителство възможно най-активно в практическата подготовка;

10. Изразява дълбока загриженост относно големия брой на езекуциите в Ирак; призовава иракските органи да въведат мораториум върху изпълнението на всички смъртни присъди; счита, че реформата на съдебната система е от първостепенно значение, за да се възстанови чувството за сигурност сред гражданите на Ирак, и следва да включва преразглеждане на Закона за борба с тероризма, който осигурява значително по-ниска степен на защита на заподозрените и задържани лица, отколкото Наказателно-процесуалният кодекс, и призовава да се сложи край на безнаказаността, по-специално за държавните сили за сигурност;
11. Призовава всички държавни и недържавни участници да зачитат свободата на печата и на медиите и да защитават журналистите и новинарските издания от насилие; признава, че свободният печат и свободните медии са важна част от функциониращата демокрация, тъй като предоставят достъп до информация и платформа за гражданите;
12. Призовава ЕС да изгради обща позиция за забрана на използването на боеприпаси с обеднен уран и да окаже подкрепа за лечението на жертвите, в т.ч. на пострадалите от химическо оръжие, и за евентуалното обеззаразяване на засегнатите райони;
13. Счита, че неотдашните преговори между групата „Е3+3“ и Иран също предоставят възможност за стабилизиране на Ирак, при условие че всички съседни сили прекратят намесата във вътрешните работи на Ирак;
14. Решително осъжда ракетното нападение срещу лагера Хурия на 26 декември 2013 г., което според различни източници е отнело живота на няколко жители на лагера и е довело до раняването на други; подчертава, че обстоятелствата, свързани с този брутален инцидент, трябва да бъдат изяснени; призовава иракските органи да засилят мерките за сигурност около лагера, така че да защитят неговите жители от всякакво по-нататъшно насилие; настоятелно призовава иракското правителство да разкрие извършителите на нападението и от тях да бъде потърсена отговорност; отбелязва, че ЕС приканва всички заинтересовани страни да подпомагат работата на върховния комисар на ООН за бежанците при преместването на всички жители на лагера Хурия на постоянно и безопасно място извън Ирак в най-кратък срок;
15. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията и върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, Съвета, Комисията, специалния представител на ЕС за правата на човека, правителствата и парламентите на държавите членки, правителството и Съвета на представителите на Ирак, регионалното правителство на Кюрдистан, генералния секретар на Организацията на обединените нации и Съвета на Организацията на обединените нации по правата на човека.